

ÎNCHEIERE

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către
Ministerul Justiției al Republicii Moldova

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere
limitată „Standart” împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu
privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016, prin care a
fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova și
menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din
04 septembrie 2015

constată:

La 04 iunie 2015, SRL „Standart” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului
la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 06 aprilie 2011, a depus o
cerere de chemare în judecată în baza Legii contenciosului administrativ și
art. 1404 Cod civil, prin care a solicitat anularea dispoziției nr. 33-d din
02 februarie 2011, emisă de către vice-primarul mun. Chișinău, Nistor Grozavu și
repararea prejudiciului material și moral.

Menționează că la 12 martie 2012, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău,
acțiunea a fost respinsă.

Susține că la 20 aprilie 2012, a declarat recurs împotriva hotărârii primei
instanțe, iar prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 iunie 2012 a fost admis
recursul, casată integral decizia primei instanțe și restituită pricina spre rejudecare
în primă instanță, în alt complet de judecată.

Afirmă că la 14 aprilie 2014, peste 3 ani de la data înregistrării cererii de
chemare în judecată, în legătură cu faptul că începând cu 01 decembrie 2012, toate
acțiunile civile se examinează de către instanțele de drept comun, Judecătoria
Centru mun. Chișinău a emis o hotărâre, prin care a respins acțiunea sa.

Relevă că ulterior a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar prin
decizia Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014 a fost respins apelul și
menținută hotărârea primei instanțe.

Mai relevă că Curtea de Apel Chișinău a redactat decizia motivată timp de 4 luni.

Invocă că la 20 noiembrie 2014, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, iar prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 ianuarie 2015 recursul a fost declarat inadmisibil.

Menționează că judecarea cauzei civile intentată la 06 aprilie 2011 a durat 4 ani, perioadă în care reclamanta a suportat pierderi materiale enorme, iar ca rezultat, acțiunile vădit ilegale ale instanțelor judecătorești cad sub incidența Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Sușține că pricina civilă intentată la 06 aprilie 2011 nu era dificilă din punct de vedere factologic sau juridic, nu prezenta nicio complexitate, deoarece pe dosar participa doar reclamanta și Primăria mun. Chișinău, în calitate de pârâtă și nu a fost necesară efectuarea unor acțiuni procedurale complexe, cum ar fi audierea martorilor, audierea experților, a specialiștilor, numirea expertizelor și alte acțiuni, care ar împiedica luarea unei hotărâri definitive într-un termen rezonabil.

Afirmă că SRL „Standart” a fost activă, s-a comportat conform legislației în vigoare, a depus mai multe cereri, prin care insista să fie informat despre ședințele de judecată, s-a prezentat la toate ședințele de judecată, a întocmit și a prezentat în termenul stabilit de lege explicațiile, probele și alte documente necesare pentru soluționarea cauzei, iar tergiversarea judecării cauzei se datorează comportamentului abuziv și ilegal al judecătorilor, care intenționat au tergiversat judecarea cauzei, prin ignorarea intenționată a prevederilor art. 192 CPC și prin restituirea cauzei la rejudecare.

Relevă că importanța cauzei pentru reclamantă era extrem de importantă, întrucât era vorba despre emiterea unei dispoziții vădit ilegale, prin care a fost stopată activitatea întreprinderii și au fost distruse bunurile materiale, care-i aparțin cu drept de proprietate și care până în prezent nu au fost restituite și nu au fost reparate prejudiciile cauzate.

Solicită constatarea încălcării dreptului său la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile la cererea sa de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 04 septembrie 2015 acțiunea a fost admisă, constatată încălcarea dreptului SRL „Standart” la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile la cererea de chemare în judecată a SRL „Standart” împotriva Primăriei mun. Chișinău și lui Nistor Grozavu, intervenient accesoriu Vlad Modîrcă cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016 a fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției al RM și menținută hotărârea primei instanțe.

La 25 martie 2016, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece instanța de apel a încălcat și aplicat eronat normele de drept material și anume, a interpretat în mod eronat legea.

Menționează că potrivit raportului prezentat de către Judecătoria Centru mun. Chișinău nr. 07.6-221 din 30 iunie 2015, instanța de judecată a întâmpinat dificultăți la examinarea cauzei ce nu depind de voința sa, determinate de comportamentul părților implicate în proces, inclusiv a intimatului în speță, cum ar fi: înaintarea unei cereri de strămutare a pricinii, neprezentarea în ședința de judecată și scoaterea cererii de pe rol, exercitarea căilor de atac, etc.

Susține că în ceea ce privește complexitatea cauzei, conform pct. 4 din regulamentul privind stabilirea gradelor de complexitate unice naționale a cauzelor judiciare civile, penale și contravenționale, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 149/11 din 29 martie 2011, gradele de complexitate a cauzelor reflectă nivelul efortului intelectual, psihic și moral al judecătorului, durata de timp necesară soluționării unei cauze, precum și circumstanțele cauzei.

Afirmă că în scopul determinării gradelor de complexitate unice naționale, Consiliul Superior al Magistraturii a întocmit Nomenclatorul tuturor categoriilor de cauze civile, penale și contravenționale, pe care l-a expediat instanțelor de judecată din RM în luna noiembrie 2010. Astfel, conform Nomenclatorului enunțat, acțiunile privind controlul legalității actelor administrative ale autorităților publice din raion, municipiu, unitate teritorială autonomă cu statut special sunt apreciate cu un grad de complexitate de 8 puncte.

Relevă că în ceea ce privește miza pentru intimată, aceasta nu poate fi considerată ca primordială, mai mult ca atât, instanțele de judecată, pe parcursul examinării pricinii, au ținut cont de principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, au creat condiții egale părților pentru exercitarea drepturilor lor.

Mai relevă că instituirea unui remediu național prin adoptarea Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privește obligația instanțelor naționale de aplicare și interpretare a termenilor din prezenta lege prin prisma legislației naționale, a prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

Invocă că în cea mai mare parte a hotărârilor pronunțate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, chiar dacă observă existența unei anumite legături de cauzalitate între durata procedurii și atitudinea reclamantului în cursul procedurii, nu atribuie totuși întreaga răspundere a depășirii termenului rezonabil acestuia.

Mai invocă că totuși, dacă părțile au contribuit în mare măsură la prelungirea procesului, acest fapt poate să conducă instanța europeană la respingerea plângerii sub aspectul depășirii termenului rezonabil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 25 ianuarie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 133), careva date despre recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a

declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu